Tertúlies literàries dialògiques i prevenció de la violència de gènere

written by Sara Carbonell | 16 d'August de 2025

Arriben les vacances i, en moltes ocasions, augmenten els moments de xarrades i converses que queden en la nostra memòria i ens acompanyen al llarg de la vida. Les evidències, una vegada més, ens donen llum sobre com aprofitar estes converses i compartir en família diàlegs profunds per a la millora de les nostres relacions presents i futures.

La **Guia per a Entendre al teu Fill, del Centre Yale d'Estudis sobre la Infància** (capítol 18), ens diu que la lectura compartida en família és una fantàstica manera de fer-ho. La lectura conjunta de llibres ens oferix l'oportunitat de reflexionar col·lectivament creant marcs de referència, reflexions, records i valors. En els llibres podem trobar, al costat dels nostres fills i filles, respostes a molts interrogants vitals. **Les obres clàssiques literàries arrepleguen estos temes vitals** que han preocupat els homes i dones al llarg de la història; **la violència de gènere és un d'ells**. En concret, a través de les **tertúlies literàries dialògiques** ja s'està aconseguint, en diversitat d'espais socials i educatius, aprofundir i dialogar sobre la violència de gènere fins i tot des de les edats més primerenques, comprenent millor esta problemàtica i

generant espais de tolerància zero a la violència.

Molts xiquets i xiquetes de diferents edats ja estan gaudint de la lectura compartida en el seu context escolar i familiar amb les **millors obres** gràcies a les tertúlies literàries dialògiques. En alguns casos amb bones adaptacions i, en uns altres, directament amb el text original. Per exemple, en moltes aules s'estan llegint ***Les mil i una nits*** i, gràcies a la valenta Sherezade, sorgixen diàlegs entorn de com les dones en solidaritat podem transformar les pitjors de les situacions d'opressió; o ***L'Odissea***, on sorgixen debats sobre com Penélope no cedix davant la pressió dels pretendents que volen obligar-la a casar-se amb un d'ells. La llibertat, l'amor, l'amistat, la valentia… són temes que sempre apareixen en estes obres, i tenim l'oportunitat de parlar-los no sols des de l'ètica sinó també **des del desig**. En la família, mentres llegim o després de la lectura, podem fer preguntes com ara: *tu que faries en el seu lloc?, t'agrada com li està tractant?, si no estiguera sola, creus que li passaria el mateix?, o si estigueres allí, què li diries?* Entre els paràgrafs seleccionats pels xiquets i xiquetes en la lectura prèvia per a preparar la tertúlia, solen sorgir debats entorn d'estos temes. Per exemple, en una tertúlia de ***L'Eneida***, xiquetes de segon de primària, en llegir que Lavinia es casaria amb Enees, comentaven que segurament no sabia que era agressiu i que si estigueren allí li ho dirien, o que Dido pot canviar d'opinió quan vulga, encara que abans haguera promés no tornar a casar-se.

Les **tertúlies literàries dialògiques** permeten esta reflexió conjunta que aconseguix fomentar el pensament crític que els permetrà no deixar-se portar pel corrent i tindre un posicionament segur davant la violència, fruit d'estos diàlegs. Estes preguntes, juntament amb els diàlegs que es generen, els poden oferir àncores a les quals agarrar-se

quan al llarg de la seua vida es troben davant de situacions que incloguen violència de gènere, ajudant-los, d'una banda, a identificar-la i, d'una altra, a posicionar-se en contra d'ella. **Són diàlegs que els acompanyaran i ajudaran a tindre una mirada diferent del món, més compromesa, segura i solidària**. Segurament quan pensen en un amor lliure recordaran la història de ***Romeu i Julieta***, o quan somien amb ser persones solidàries amb les víctimes recorden ***La volta al món en 80 dies*** i com Phileas Fogg i Passepartout van salvar a Aouda.

Les vacacions són també magnífiques oportunitats per a continuar llegint i xarrant sobre les lectures de les millors obres i anar construint eixos records futurs que els acompanyaran a l'hora de triar com i amb qui relacionar-se i poder gaudir, si ho desitgen, de relacions lliures de violència i romàntiques, siguen d'un dia, una setmana o tota una vida.

[Este article va ser publicat per primera vegada en Diario Feminista el 22 de juliol de 2019]

[Imatge: Freepik]